

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 536/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou Mgr. Romanou Paliderovou, Jégého 19, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 197/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. mája 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou

namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 197/2010 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že „Vo veci vedenej na Okresnom súde v Trenčíne pod č. k.: 26 C 197/2010 sú robené zbytočné súdne prietahy a neefektívne konanie, následkom čoho od podania návrhu žaloby zo dňa 13.07.2010 k dnešnému dňu uplynula lehota takmer 5 rokov.“

Podľa názoru sťažovateľa okresný súd postupom v namietanom konaní porušuje jeho základné právo na konanie bez zbytočných prietahov priznané čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom v odôvodnení sťažnosti bližšie uvádza:

„Medzičasom aj zomrela pôvodná odporkyňa [REDAKOVANÉ], následkom čoho nehnuteľnosť nadobudla jej dcéra [REDAKOVANÉ], ktorá spornú nehnuteľnosť predala novému vlastníkovi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], r. [REDAKOVANÉ].. – viď v prílohe stavebné povolenie. Na prestavbu som vynaložil veľké finančné náklady, a preto je nevyhnutné, aby som mal zabezpečené vynaložené finančné náklady spojené s prestavbou studne na susednom pozemku zápisom do katastra nehnuteľností. Súd vo veci neefektívne koná, robí zbytočné súdne prietahy napriek tomu, že som podal do rúk predsedu Okresného súdu v Trenčíne sťažnosť na zbytočné súdny prietahy, zo dňa 29.09.2012. Listom zo dňa 15.10.2012, číslo: Spr 2202/2012 mi okrem iného predsedníčka okresného súdu oznámila, že plynulosť ďalšieho postupu v konaní bude sledovať v jednomesačných intervaloch. ...“

Sťažovateľ v sťažnosti žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, pretože „Nespravodlivým rozhodnutím a nečinnosťou Okresného súdu v Trenčíne vo veci vedenej pod sp. zn. 26 C 197/2010 utrpel som finančnú ujmu (majetkovú a aj nemajetkovú). Dlhodobý stav právnej neistoty spôsobuje mi veľkú psychickú záťaž.“

Sťažovateľ celkovú finančnú ujmu vzhľadom na dĺžku konania stanovil na 10 000 €.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn.:26C/197/2010 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu v Trenčíne prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn.:26C/197/2010 konal spravodlivo a efektívne bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000. EUR, ktoré mu je povinný Okresný súd v Trenčíne zaplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.

4. Okresný súd v Trenčíne je povinný zaplatiť náhradu trov na účet advokáta pri zastupovaní pred ústavným súdom do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia

5. Sťažovateľ súhlasí s tým, aby sťažnosť bola prerokovaná bez ústneho pojednávania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 197/2010, ktorého predmetom je určenie zápisu vkladu služobnosti užívania studne.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru), návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 26 C 197/2010, ktorý si ústavný súd na účel predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal, vyplýva, že namietané konanie začalo na okresnom súde 15. júla 2010 doručením návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáhal voči pôvodnej odporkyni (██████████) zápisu vkladu služobnosti užívania studne. Následne 20. októbra 2010 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za návrh. Po úmrtí odporkyne 8. novembra 2010 vyzval okresný súd sťažovateľa výzvou z 21. januára 2011, aby sa vyjadril, či s ohľadom na smrť odporkyne trvá na podanom návrhu. Sťažovateľ 9. februára 2011 oznámil, že trvá na podanom návrhu v celom rozsahu. Dňa 11. februára 2011 požiadal okresný súd na účely oznámenia okruhu dedičov Okresný súd Bratislava IV

o informáciu z dedičského konania. Okresnému súdu bolo zo strany Okresného súdu Bratislava IV 11. februára 2011 oznámené, že dedičské konanie po nebohej odporkyni prebieha u [REDACTED]. Po vyžiadaní okruhu dedičov v marci 2011 sa 27. apríla 2011 vyjadrili k žalobe právni nástupcovia odporkyne ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]). Okresný súd 11. mája 2011 vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podania, na čo sťažovateľ reagoval 20. júna 2011. Okresný súd následne 29. júna 2011 uznesením rozhodol, že konanie prerušuje do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 65 D 937/2010. Po doručení osvedčenia o dedičstve po poručiťke [REDACTED] (pôvodnej odporkyni) okresný súd uznesením z 31. októbra 2011 rozhodol, že v konaní sa pokračuje, a vyzval sťažovateľa na spresnenie návrhu. Dňa 7. decembra 2011 sa sťažovateľ vyjadril k výzve okresného súdu z 31. októbra 2011 v tom zmysle, že mienil podať návrh na pripustenie účastníkov na strane odporkyne. V priebehu roku 2012 sa na okresnom súde uskutočnilo 6 pojednávaní v mesiacoch jún, júl, august, september, október, pričom na poslednom pojednávaní 31. októbra 2012 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorým zrušil vecné bremeno a návrh sťažovateľa na zriadenie vecného bremena zamietol. Dňa 21. decembra 2012 podal sťažovateľ odvolanie proti rozsudku okresného súdu v celom rozsahu. Keďže 14. decembra 2012 vyhlásil okresný súd dopĺňací rozsudok, podal sťažovateľ 27. decembra 2012 odvolanie aj proti dopĺňaciemu rozsudku v celom rozsahu. Následne okresný súd vykonal procesné úkony spojené s podaním odvolania, 12. marca 2013 vyzval sťažovateľa na zaplatenie poplatku za odvolanie a 19. marca 2013 zaslal okresný súd odvolanie sťažovateľa na vyjadrenie odporkyni. Po tom, čo sťažovateľ požiadal okresný súd o oslobodenie od súdnych poplatkov, okresný súd zaslal sťažovateľovi tlačivo na dokladovanie pomerov účastníka, ktoré bolo po vyplnení sťažovateľom 17. mája 2013 vrátené okresnému súdu. Následne okresný súd predložil spis s opravným prostriedkom na rozhodnutie Krajskému súdu v Trenčíne, ktorý 15. júla 2015 na úradnej tabuli oznámil, že rozsudok vo veci bude vyhlásený 23. júla 2015.

Ústavný súd konštatuje, že namietané konanie okresného súdu od podania návrhu trvalo na okresnom súde tri roky. Z prehľadu procesných úkonov vyplývajúcich

z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 26 C 197/2010 je zrejmé, že okresný súd konal v danej veci priebežne, jednotlivé úkony vykonával plynulo podľa povahy veci a predmetu konania a jeho konanie sa nevyznačovalo prieťahmi, na základe ktorých by mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv.

Od 31. mája 2013 sa spis vedený na okresnom súde pod sp. zn. 26 C 197/2010 nachádza na Krajskom súde v Trenčíne z dôvodu rozhodovania o opravnom prostriedku podanom sťažovateľom, preto plynutie času od tohto dňa nemožno pričítať na farchu konania okresného súdu.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv vo vzťahu k postupu okresného súdu v napadnutom konaní, je potrebné mať na zreteli, že sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súde doručená 22. mája 2015, pričom okresný súd vyhlásil doplnčiaci rozsudok už 14. decembra 2012 a od 31. mája 2013 sa spis nachádzal na Krajskom súde v Trenčíne, z čoho vyplýva, že v čase podania sťažnosti už k prieťahom zo strany okresného súdu nemohlo dochádzať, pretože v tomto čase sa už zjavne na okresnom súde nekonalo.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd nebol vo veci nečinný, vykonal množstvo úkonov už špecifikovaných, ktoré sťažovateľ ani žiadnym spôsobom nenamietal, a tak ústavný súd po preskúmaní veci nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by mohli jednoznačne viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru), a súčasný stav konania nevyklučuje definitívne možnosť prejednávania predmetnej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04).

V nadväznosti na to ústavný súd sťažnosť sťažovateľa namietajúcu porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 197/2010 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2015